

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Αδέλφια στη γειτονιά

Η γειτονιά μου: Αρμένιοι και Μαρωνίτες

Αγαπάμε όλους;

Στη γειτονιά μας κατοικούν πολλοί άνθρωποι.

Γιάννης

Χαρά

Όλους πρέπει να τους αγαπούμε;

Άρης

Στο ερώτημα αυτό μας βοηθά να απαντήσουμε η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη, την οποία είπε ο Χριστός.

Η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη

«Κάποιος δάσκαλος του νόμου, θέλοντας να φέρει σε δύσκολη θέση τον Χριστό, τον ρώτησε: “Δάσκαλε, τι πρέπει να κάνω για να κερδίσω την αιώνια ζωή;”. Ο Χριστός τον ρώτησε: “Τι λέει ο νόμος;”. Εκείνος απάντησε: “Να αγαπάς τον Θεό με όλη σου την καρδιά, με όλη σου την ψυχή, με όλη σου τη δύναμη και με όλο σου τον νου. Και να αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου”. “Πολύ σωστά, απάντησες”, του είπε ο Χριστός. “Αυτό κάνε και θα ζήσεις”. Ο νομοδιδάσκαλος, όμως, θέλοντας να δικαιολογήσει τον εαυτό του, είπε στον Χριστό: “Και ποιος είναι ο πλησίον μου;”.

Πήρε, τότε, αφορμή ο Χριστός και είπε: Κάποιος άνθρωπος, πηγαίνοντας από τα Ιεροσόλυμα στην Ιεριχώ, έπεσε πάνω σε ληστές. Αυτοί, αφού του πήραν ό,τι είχε, τον τραυμάτισαν και έφυγαν αφήνοντάς τον μισοπεθαμένο. Από εκεί έτυχε να περνά και ένας ιερέας που είδε τον τραυματία, αλλά τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία. Το ίδιο έκανε και ένας Λευίτης που πέρασε από εκεί. Παρόλο που τον είδε, τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία. Κάποιος, όμως, Σαμαρείτης, που ταξίδευε με το γαϊδούρι του, ήρθε κοντά στον τραυματία, τον είδε και τον σπλαχνίστηκε. Πήγε κοντά του, αλείψε τις πληγές του με λάδι και κρασί και τις έδεσε καλά. Μάλιστα, τον ανέβασε στο δικό του ζώο,

τον οδήγησε στο πανδοχείο και φρόντισε γι' αυτόν. Την άλλη μέρα φεύγοντας έδωσε δύο δηνάρια στον πανδοχέα και του είπε: “Φρόντισέ τον και ό,τι παραπάνω ξοδέψεις εγώ, όταν ξαναπεράσω, θα σε ξεπληρώσω”.

- Ποιος, λοιπόν, από αυτούς τους τρεις, κατά τη γνώμη σου, αποδείχτηκε πλησίον εκείνου που έπεσε θύμα των ληστών; ρώτησε ο Χριστός.

- Εκείνος που τον σπλαχνίστηκε, απάντησε ο νομοδιδάσκαλος.

- Πήγαινε και να κάνεις και εσύ το ίδιο, του είπε ο Χριστός.»

(Λουκάς, 10)

1. Ξεκλειδώνουμε την ιστορία: Ο Γιάννης και η Ελένη εξήγησαν την παραβολή του Καλού Σαμαρείτη. Εμείς τι έχουμε να προσθέσουμε;

Ο νομικός ρώτησε τον Χριστό να του πει ποιος είναι ο πλησίον, ποιον δηλαδή πρέπει να αγαπά.

Γιάννης

.....

Η δική μας σκέψη

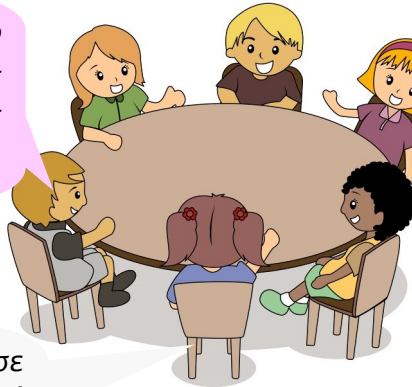
Ελένη

Ο Χριστός δίδαξε τον νομικό να γίνεται ο ίδιος πλησίον για τον καθένα. Δηλαδή, ο ίδιος να αγαπά κάθε συνάνθρωπό του.

2. Συζητούμε τα νέα ερωτήματα (διλήμματα) των παιδιών της ομάδας. Καταγράφουμε το δικό μας ερώτημα.

Ποια πράγματα πρόσφερε ο Σαμαρείτης στον πληγωμένο; Θα μπορούσε να προσφέρει λιγότερα;

Αν ο Σαμαρείτης ήξερε ότι πριν από αυτόν, δυο άλλοι άνθρωποι, πέρασαν απ' εκεί αλλά δεν είχαν βοηθήσει τον πληγωμένο, αυτός θα άλλαζε γνώμη ή θα έπρεπε να τον βοηθήσει;

Αν ο πληγωμένος ανήκε σε διαφορετική θρησκεία από αυτή του Σαμαρείτη, θα έπρεπε να τον βοηθήσει;

.....

3. Εκφράζουμε την άποψή μας για την πιο κάτω ιστορία και απαντούμε.

«Στο διπλανό σπίτι μένει μόνος ένας γέροντας. Η γυναίκα του έχει πεθάνει, παιδιά δεν έκαναν και οι συγγενείς του είναι σε άλλη πόλη. Έτσι, σχεδόν, όλη μέρα είναι μόνος του».

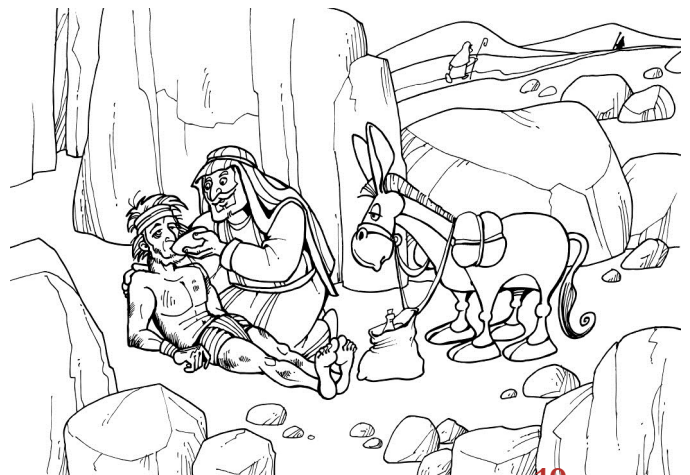

Ειχ. 8

Τι θα μπορούσες να κάνεις, ίσως μαζί με την οικογένειά σου, για τον γείτονα, προκειμένου να μοιάσει στον Καλό Σαμαρείτη;

4. Χρωματίζουμε τη σκηνή από την παραβολή του Καλού Σαμαρείτη.

Αρμένιοι και Αρμένισσες

Εικ. 9

Μνημείο Αρμενικής Γενοκτονίας (1915-1923) με οστεοφυλάκια που περιέχουν οστά των μαρτύρων των σφαγών, Λευκωσία.

«Μετά από διωγμούς και σφαγές, κάποιοι από τους Αρμένιους και τις Αρμένισσες που κατάφεραν να επιζήσουν κατέφυγαν στην Κύπρο, για να σωθούν. Όχι μόνο βρήκαν καταφύγιο και προστασία από τους Κύπριους, αλλά και στήριξη από το κράτος, για να διατηρηθεί η αρμενική γλώσσα, η ιστορία και η κουλτούρα τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να θεωρήσουν την Κύπρο σαν νέα τους πατρίδα και με την ευκαιρία αυτή να ευχαριστήσω ολόψυχα τον κυπριακό λαό και το κυπριακό κράτος για τη φιλοξενία και την αγάπη που έδειξαν».

(Επετειακό Αφιέρωμα ΡΙΚ «Η παρουσία των Αρμενίων στην Κύπρο», Βαρτκές Μαχτεσιάν, Εκπρόσωπος Αρμενίων στη Βουλή των Αντιπροσώπων)

1. Εντοπίζουμε πληροφορίες μέσα από το πιο πάνω μήνυμα του εκπροσώπου της αρμενικής κοινότητας και κυκλώνουμε τις σωστές απαντήσεις.

α) Οι Αρμένιοι και οι Αρμένισσες κατέφυγαν στην Κύπρο τη χρονική περίοδο 1915-1923, γιατί στον τόπο που έμεναν:

- * δεν είχαν δουλειά,
- * υπήρχαν διωγμοί,
- * επικρατούσαν κακές καιρικές συνθήκες.

β) Η συμπεριφορά που έδειξε ο κυπριακός λαός προς την αρμενική κοινότητα χαρακτηρίζεται από:

- * φροντίδα,
- * αδιαφορία,
- * αγάπη,
- * υποδοχή.

2. Συζητούμε για το πιο κάτω απόσπασμα της επιστολής του Αποστόλου Παύλου: Μπορούμε να το εφαρμόσουμε και σε ποιες περιπτώσεις;

3. Συμπληρώνουμε την ακροστιχίδα της ΚΥΠΡΟΥ.

1	Κ									
2	Υ									
3	Π									
4	Ρ									
5	Ο									
6	Σ									

Ο Απόστολος Παύλος έγραψε σε μια επιστολή προς τους κατοίκους της Ρώμης:

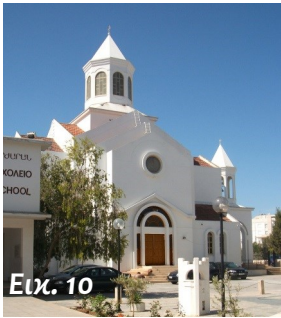
«Μέσα από τη φιλία να γίνεστε στοργικοί. Να γίνεστε βοηθοί στις ανάγκες των χριστιανών και να επιδιώκετε τη φιλοξενία. Να χαίρεστε με αυτούς που χαίρονται και να κλαίτε με αυτούς που κλαίνε».

(Προς Ρωμαίους επιστολή, 12: 10,13,15).

1. Αυτό βρήκαν στην Κύπρο οι Αρμένιοι. 2. Άλλη λέξη για το καλωσόρισμα. 3. Αυτό ένιωσαν στην Κύπρο οι Αρμένιοι 4. Σ' αυτούς απευθύνεται το απόσπασμα της επιστολής του Αποστόλου Παύλου. 5. Έτσι ευχαριστεί ο κ. Μαχτεσιάν τον λαό και το κράτος της Κύπρου. 6. Έτσι πρέπει να είμαστε με τους φίλους κατά τον Απόστολο Παύλο.

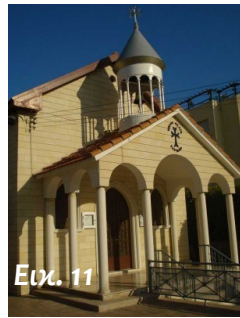

Εκκλησίες των Αρμενίων στην Κύπρο

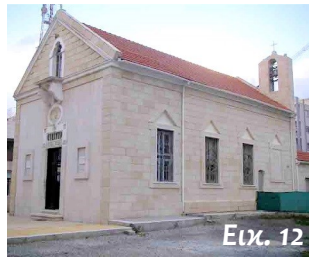
Εικ. 10

Λευκωσία:
εκκλησία της Σουρπ
Αστβατζατζίν (Παναγίας)

Εικ. 11

Λεμεσός:
εκκλησία του Σουρπ Κε-
βόρκ (Αγίου Γεωργίου)

Εικ. 12

Λάρνακα:
εκκλησία του Σουρπ Στεπανός
(Αγίου Στεφάνου)

Εικ. 13

Αμμόχωστος:
εκκλησία της Παναγίας του
Καντσβάρ (Καλούσας)

Εικ. 14

Κατεχόμενη Λευκωσία:
Παλαιά εκκλησία της Σουρπ
Αστβατζατζίν (Παναγίας)

Εικ. 15

Κατεχόμενη Χαλεύκα:
Αρμενομονάστηρο
(Μακαραβάν)

Διαβάζουμε και γνωρίζουμε καλύτερα την αρμενική κοινότητα της Κύπρου.

Πώς γιορτάζουν τα Χριστούγεννα;

Άρης

«Στις 5 Ιανουαρίου, παραμονή των Χριστουγέννων για τους Αρμένιους, τελείται Θεία Λειτουργία, όπου μαθητές και μαθήτριες διαβάζουν αποσπάσματα από επιστολές των Αποστόλων. Παιδιά συμμετέχουν ενεργά στη Λειτουργία ντυμένα με άμφια, κρατώντας εξαπτέρυγα και κεριά, και η τετράφωνη χορωδία της Εκκλησίας ψάλλει ύμνους για τη μεγάλη γιορτή.

Μετά τη Λειτουργία, ομάδες παιδιών αναγγέλλουν τη γέννηση του Χριστού με κάλαντα από σπίτι σε σπίτι, όπου συγγενείς έχουν μαζευτεί για δείπνο. Ανάμεσα στους ύμνους και τα τραγούδια είναι και το παραδοσιακό “Χορούρτ Μετζ” (Το Μεγάλο Μυστήριο) που αναφέρεται στη γέννηση του Χριστού. Παραδοσιακά αρμένικα φαγητά για το δείπνο είναι το ψάρι και η σούπα.

Το πρωί στις 6 Ιανουαρίου, τελείται λειτουργία στον ναό και ο ιερέας ή Αρχιεπίσκοπος κάνει αγιασμό του νερού, που συμβολίζει τη βάφτιση του Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό. Ένα μικρό αγόρι στέκεται δίπλα από την κολυμβήθρα, κρατώντας έναν σταυρό στο χέρι και περισπάνει τον ανάδοχο του Ιησού. Ο ιερέας έχοντας μύρο σε δισκοπότηρο με σχήμα περιστεριού, σύμβολο του Αγίου Πνεύματος, κάνει τον γύρο της εκκλησίας, πράξη που συμβολίζει

την περιήγηση του Χριστού στη γη. Στο τέλος, οι πιστοί παίρνουν αγιασμένο νερό και ασπάζονται ο ένας τον άλλο, λέγοντας: “Κριστός χαριάβι μερελότς” και “Τσεζί μεζί μετζ αβετίς” (“Ο Χριστός αναστήθηκε από τους νεκρούς” και “Μεγάλο μαντάτο για εσάς και για εμάς”).

Η παραμονή της Πρωτοχρονιάς γιορτάζεται από τους Αρμένιους οικογενειακά στα σπίτια και ο Άγιος Βασίλης φέρνει τα δώρα στις 12 τα μεσάνυχτα και τα μοιράζει με την αλλαγή του χρόνου.

Το γιορτινό τραπέζι είναι στρωμένο με πλούσιο νηστίσιμο φαγητό, κρασί αλλά και μπόλικους ξηρούς καρπούς και ρόδια, που συμβολίζουν την καρποφορία και την αφθονία. Ως επιδόρπιο, τρώνε ένα γλυκό που λέγεται “ανούς απούρ” και φτιάχνεται με σιτάρι, ξηρούς καρπούς, μπαχαρικά και ζάχαρη.

Έχοντας υπόψη τη χρονική σειρά με την οποία γιορτάζονται τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά, η ευχή που κάνουν οι Αρμένιοι, λοιπόν, είναι: “Σνορχαβόρ Νορ Νταρί γιεβ Σουρπ Τζενούντ”, δηλαδή “Ευτυχισμένος ο Νέος Χρόνος και τα Άγια Χριστούγεννα”».

(Κείμενο από το Δημοτικό Σχολείο Ναρέκ Λευκωσίας, 2011)

1. Συζητούμε με το ζευγάρι μας για τις συνήθειες της δικής μας οικογένειας, ενορίας, κοινότητας, χώρας για τη γιορτή των Χριστουγέννων. Εντοπίζουμε ομοιότητες και διαφορές.

2. Ζωγραφίζουμε γιορτινές στιγμές με αγαπημένα μας πρόσωπα.

Μαρωνίτες και Μαρωνίτισσες

Γράμμα από παιδιά προς παιδιά

Αγαπητοί μας φίλοι,

Είμαστε έξι παιδιά της Γ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου «Άγιος Μάρωνας» και σας γράφουμε, για να μας γνωρίσετε καλύτερα. Καταγόμαστε από τα τέσσερα μαρωνίτικα, κατεχόμενα από το 1974 χωριά μας: τον Κορμακίτη, τον Ανώματο, την Αγία Μαρίνα και την Καρπάσια, αλλά κι από τον Λίβανο και τη Βουλγαρία. Στο σχολείο μας έχουμε παιδιά κι από άλλες χώρες κι αυτό είναι πάρα πολύ όμορφο, διότι μαθαίνουμε γι' άλλους πολιτισμούς, γλώσσες, ήθη κι έθιμα. Μαθαίνουμε, έτσι, πως ο κόσμος μας είναι ένα ψηφιδωτό από διάφορες κουλτούρες, που μόνο με αυτοσεβασμό κι αλληλοσεβασμό μπορεί να επιβιώσει μέσα στον χρόνο.

Τα περισσότερα παιδιά του σχολείου μας είναι μαρωνιτόπαιδα, είναι δηλαδή Καθολικοί Χριστιανοί με χώρα προέλευσης των προγόνων τους τον σημερινό Λίβανο, τότε Μεγάλη Συρία, απ' όπου είχαν έρθει στην Κύπρο γύρω στον 7^ο με 8^ο αιώνα μ.Χ. Οι Μαρωνίτες πήραν το όνομά τους από τον Άγιο Μάρωνα, που έζησε γύρω στον 4^ο αιώνα μ.Χ. στα βουνά της Συρίας. Το σχολείο μας, επίσης, πήρε το όνομά του από αυτόν κι έτσι, δίπλα από το σχολείο μας, εδώ, στην Ανθούπολη της Λευκωσίας, έχουμε και την εκκλησία του Αγίου Μάρωνα, στην οποία εκκλησιαζόμαστε συχνά.

Όπως σας αναφέραμε στην αρχή, οι περισσότεροι καταγόμαστε από τα τέσσερα μαρωνί-

τικα, κατεχόμενα μας χωριά, όπου πηγαίνουμε πολύ συχνά μαζί με τους γονείς μας, διότι τα αγαπάμε. Στον Κορμακίτη και στην Καρπάσια, πολλών από εμάς ζουν οι παππούδες και οι γιαγιάδες μας, οι οποίοι από το 1974 παρέμειναν εκεί εγκλωβισμένοι. Ξέρετε ότι στον Κορμακίτη, που είναι το μεγαλύτερο από τα μαρωνίτικα χωριά, οι κάτοικοι μιλούν, από τότε που ήρθαν από τη Μεγάλη Συρία, μια αραβική γλώσσα που περιέχει αραμαϊκές λέξεις; Αραμαϊκή ήταν η γλώσσα που μιλούσε ο Χριστός. Η γλώσσα μας σήμερα κινδυνεύει με αφανισμό από τον χάρτη των γλωσσών του κόσμου. Ε, λοιπόν, ναι! Αυτή τη γλώσσα, την Κυπριακή Μαρωνίτικη Αραβική, προσπαθούμε σήμερα να τη διασώσουμε. Μακάρι να τα καταφέρουμε!

Ελπίζουμε μέσα από τις πιο πάνω γραμμές να μας γνωρίσατε κάπως. Σας προσκαλούμε να έρθετε, όποτε θέλετε, στο σχολείο μας, για να γνωριστούμε καλύτερα!

Με εκτίμηση,

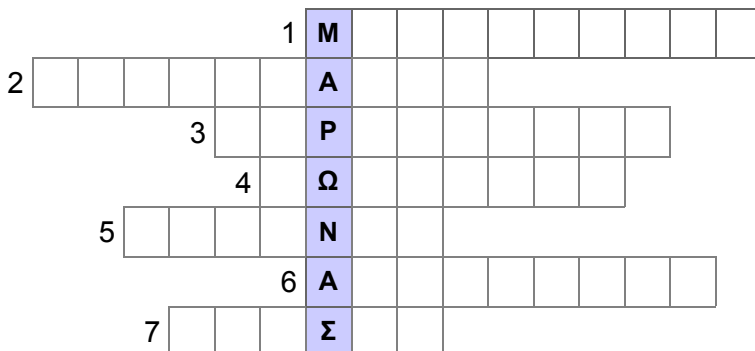
Έμιλη, Αλβέρτος, Ελένη, Κριστιάν, Γιώργος, Ιωσηφίνα

1. Συζητούμε: Τι θα θέλαμε να γνωρίζουν τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Μάρωνα για το δικό μας σχολείο;

2. Λύνουμε το σταυρόλεξο, για να γνωρίσουμε καλύτερα αυτά τα παιδιά.

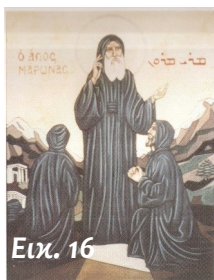

1. Τα περισσότερα παιδιά ανήκουν στη ... κοινότητα. 2. Το θρήσκευμα των Μαρωνιτών. 3. Ένα από τα κατεχόμενα μαρωνίτικα χωριά. 4. Το όνομα ενός από τα παιδιά που έγραψαν το γράμμα. 5. Η χώρα καταγωγής των Μαρωνιτών (σημερινή ονομασία). 6. Η περιοχή που διαμένουν μετά το 1974 οι περισσότεροι Μαρωνίτες. 7. Κινδυνεύει να αφανιστεί από τη μαρωνίτικη κοινότητα.

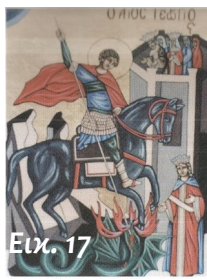
22 3. Εντοπίζουμε στον χάρτη της Κύπρου τα κατεχόμενα μαρωνίτικα χωριά (βλ. σελ. 23).

Προστάτες Άγιοι και Αγίες των Μαρωνιτών της Κύπρου

Εικ. 16

Ο Άγιος Μάρωνας
(Ανθούπολη)

Εικ. 17

Ο Άγιος Γεώργιος
(Κορμακίτης)

Εικ. 18

Τίμιος Σταυρός
(Καρπάσια)

Εικ. 19

Η Αγία Μαρίνα
(Αγία Μαρίνα)

Εικ. 20

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ
(Ασώματος)

Άρης

Μέσα από εφημερίδες γνωρίζουμε για τους Μαρωνίτες που ζουν εγκλωβισμένοι στα χωριά τους.

1. Μελετούμε τις πηγές και συζητούμε: Πώς σκέφτονται για τον τόπο που ζουν;

Πηγή 1: «Ο τόπος μας είναι όμορφος. Να δώσουμε την ευκαιρία στα παιδιά μας να τον γνωρίσουν και να τον αγαπήσουν, γιατί είναι η ιστορία και η παράδοσή τους».

Εφημερίδα: Κοινοτικό Βήμα,
Απρ.2011, σελ.16.

Πηγή 2: «Έζησα όλα τα δεινά του πολέμου, αλλά ο Άγιος Γεώργιος ήταν πάντα δίπλα σε μένα και την οικογένειά μου».

Εφημερίδα: Κοινοτικό Βήμα,
Σεπτ.2010, σελ.16.

Πηγή 3: «Επέστρεψα στον Κορμακίτη, γιατί αγαπώ τη γη και την κοινότητά μου».

Εφημερίδα: Κοινοτικό Βήμα,
Αυγ.2010, σελ.16.

2. Κάνουμε τη δική μας έρευνα ρωτώντας μέλη της οικογένειάς μας για το πώς σκέφτονται για τον τόπο τους.

3. Διαβάζουμε την ομιλία και συζητούμε.

Στην κατεχόμενη Μόρφου τελέστηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2010 εσπερινός για τη γιορτή του Αγίου Μάμα από τον Μητροπολίτη Μόρφου Νεόφυτο. Σε αυτή τη γιορτή παρευρέθηκε ο Αρχιεπίσκοπος των Μαρωνιτών Κύπρου Ιωσήφ Σουέηφ, ο οποίος διάβασε και τα πιο κάτω λόγια:

«Αγαπητέ αδελφέ Νεόφυτε, αγαπητά εν Χριστώ αδέρφια, πολλές ευχές για την εορτή του Αγίου Μάμα, ευχές για την κωμόπολη της Μόρφου, τη χώρα μας και τη φιλία μας εν Χριστώ Ιησού. Μακάρι ο Κύριος να μας φωτίζει, ώστε να βαδίζουμε πάντοτε προς την ενότητα μέσα στην αγάπη, (...) ώστε με την αγνότητα της καρδιάς των παιδιών του Θεού να οικοδομήσουμε μαζί την ειρήνη». Αμήν.

Γραμματεία Αρχιεπισκοπής Μαρωνιτών Κύπρου

